

HIDAT VERÜNK

Hidat verünk a keserű ma és az ígéretes holnap között tátongó szakadék felett, hogy elérjük a boldogabb jövőt. Hidat verünk a régi és az új kultúra, az idősebb és az ifjú nemzedék életfelfogása közé, mert meggyőződésünk szerint az ifjúságnak nem az a feladata, hogy romboló csákánnyal rohanjon mindannak, amit a régiek építettek, hanem az, hogy a munkát ésszel és erővel a saját és az eljövendő nemzedék igényei szerint folytassa. Hidat kívánunk építeni a magyar és a délszláv nép és kultúra közé, hogy a két nemzet műveltségi kapcsolatai még szorosabbakká váljanak, Hidat akarunk építeni a korok, életfelfogások, nemzetek — hidat ember és ember közé.

*

A hídverés, amelynek pillérei nemzeteket fognak egybe, oszlopai pedig az ifjúság lelkének mélységeiben nyugszanak, kétségtelenül nehéz munka. Mert ma hiába fekszenek önfeláldozó egyszereket a szeretet, a megértés szakadékára, amelyet egy világtévedés okozta megrázkódtatás nyitott meg az emberiség lábai előtt, egész generáció szükséges ahhoz, hogy azon átmentse többezeréves életünket, értékeinket. De nincs, aki a hídverést megkezdje, aki követ gyűjtson, nincs, aki odaálljon első kőnek . . . ?

Van. — Ez az ifjúság.

Két évvel ezelőtt az Órtűz már ugartörő munkát végzett ezen a téren. Az ő munkája a Híd-ba megy át és a híd szélesebb alapadata az, amit az Órtűz is vallott, hogy kiépítse a baráti és kulturális kapcsolatokat a délszláv és a magyar ifjúság között. Eddig hiányzott az ifjúság tömegeivel az egymásra utaltság és a boldogabbnak kívánt jövő közös alakításának érzete. Nem vált általánossá az a felismerés, hogy magunknak kell gondoskodni a saját jövőnkéről, magunknak kell megkeresni az utakat mindannyiunk számára. A nagy háború és a folyton változó idők nagyon sok utat betemettek, gazzal növesztettek be, — sőt sokan azt hirdetik, hogy minden régi utat használhatatlanná tettek az elvonult viharok.

Mi, a délszlávországi magyar ifjúság, — ezt valljuk be őszintén, nem tudjuk, hogy melyik út a használható és egyáltalán haladhatunk-e a régi kitaposott úton. Az alapépítmény megvan, de azon újszerű házat kell építeni, hogy a mi számunkra lakható legyen.

Az ifjúság úttalansága és tétova ösvénykeresése megmutatkozik nemcsak a nagy, az egész társadalomra kiható kérdések megoldásánál, hanem a teljesen egyéni ügyek vitelénél is. Vajjon nem mindennapos kérdés-e a pályaválasztás? Hiába kutatunk, nincs egyetlen

pálya sem, amelyet ne borítana el küzdő, törtető embererdő az életbe induló ifjú előtt. Idősebbek és képzettebbek százezrei húzzák az ígát a száraz kenyérért. Képzett munkások ezrei állnak dolog nélkül. Csak keserűséget érezhet az élet előtt álló fiatal. Háta mögött nem áll senki és semmi. Nincs szilárd alap, amelyen elhelyezkedhetne — és munkára sürget a kenyértelenség valósága.

Ha pedig egyszer már elindult, hányszor és hányszor megáll a nagy bizonytalanságban. Elcsügged. Úgy érzi, kár minden erőfeszítésért, talán jobb volna visszafordulni, valami merész kalandba vetni magát és lesz ami lesz... Ide-oda kapkod, hanyódik, veődik és ez az egész élete.

A nagy, egyetemes problémák terén még ennyi tájékozódása sincs a mai fiatalok többségének. Nincs kialakult világnézetünk és csak töprengünk azon, hogyan lehetne úgy dolgozni az irodalomban, művészetben, tudományban és gazdasági életben, hogy jobba, könnyebbé tegyük az emberek életét. Eddig kevés volt az ifjúság öntudata, de a legutóbbi években már mind több és több a rendszeresen gondolkozó, tágabb látókörű ifjú. Túl lassan ébred az ifjúság arra az öntudatra, amelyre pl. a szlovenszkoí és erdélyi magyar kisebbségi ifjúság jutott: a maga felülvizsgálására.

Mind súlyosabbá válnak a gazdasági viszonyok és a kenyértelenség egyre parancsolóbban sürget: gondolkozz, térj öntudatra!

A világháború után nagyot változtak az idők. A magyar ifjúságnak kötelessége, hogy az új körülmények között elhelyezkedjék és reális felfogással készüljön az életre.

Lapot indítani mindig nehéz és kockázatos dolog volt. Mert amikor a megindulást akadályozó anyagi nehézségeket sikerül elhárítani, még mindig ott van a nehézség nagyobbik fele, az új lap iránti közöny eloszlátása. A Híd megindításánál is alaposan meg kellett birkóznai az anyagi nehézségekkel. Az irodalmi és művészi mozgalmakkal szembeni hagyományos bácskai közöny is felütötte a fejét, azonban igaz örömmel tapasztaltuk, hogy a haladószellemű ifjúság megérti, miről van szó; tudja, hogy szüksége van egy fórumra, hol elmondhatja gondolatait, ahol megbeszélheti helyzetét, ügyeit és ahol áttekintheti a világ őt érdeklő dolgainak alakulását. A lap eszméje mindenütt lelkes fogadtatásra talált.

Frázisok mindig és mindenütt bőven teremnek és kitenyésztk a visszahatást is, a kétkedő szkeptícizmust, amely már annyira általános, hogy sokszor a még induló jószándékú mozgalmat is rosszul elözetes kritikával igyekszik elgáncsolni. Nem szeretjük a nagyhangú frázisokat. Nem mondjuk, hogy azután, ha a Híd megindul és eléggé elterjed, akkor minden délszlávországi magyar fiatalnak jobb lesz a dolga. De azt tiszta lelkiismerettel és mély meggyőződéssel hirdetjük, hogy a Hídnak jövője van, missziót teljesít, mert legalább is egy kis embercsoportnak útát kíván mutatni a jobb és igazabb emberi élet felé.

Számos ízben felvetődött az a kérdés, milyen lesz a lap iránya? Milyen írások láthatnak benne napvilágot? Erre csak az lehet a felelet: a Híd küzdeni kíván minden becsületes, igaz és emberi szándékért. Megjelenhet benne minden olyan nyomdafestékképes írás, amely át van hatva az alkotás vágyától. Azt a felfogást valljuk, amit Szenteleky Kornél: Nem szabad korlátokat emelni az ifjúság szellemi értékeinek kifejlődésénél, főképp nem szabad ráerőszakolni bármi irányzatot sem az ifjúságra, de az sem engedhető meg, hogy az erők, az eszmei értékek szabadversenye ellenségeskedéssel teli káosszá fajuljon. Bármennyire ellene fordultak is manapság a Testvériség, Egyenlőség és Szabadság alapvető principiumainak, mégis lelkes hittel kitartunk mellettük. Ugyanúgy bármennyire támadják is manapság a szabadelvűséget, mégis csak a nemes liberáliszmus elveivel indulhatunk el, mert azt tartjuk, hogy nem szabad az erők és értékek természetes kifejlődését meggátolni. Nem a minden szellőfuvalatra hajlékony és nem az önmarcangoló, határozatlan liberáliszmus elveivel akarunk haladni, hanem az alkotó munkára előkészítő határozott célú szabadelvűséggel. Mindenki megmondhatja a magáét, de a szavak ne gáncsolják az őszinte célú építő tetteket. Nemcsak irodalmi lap akar lenni a Híd, — sőt az irodalom csupán másodrendű helyet kap benne. Foglalkozni akar a lap az ifjúság minden problémájával, a modern művészet minden ágával és így természetesen elsőrendű fontosságot nyernek az értekezések, a kritikai írások, tanulmányok és hasonló cikkek.

A délszlávországi magyar fiatalságnak dolgoznia kell és reális alapokra helyezni terveit. Meg kell becsülnie a földet, amely táplálja őt és az államot, amelyben él. Hogy a lap munkája alapos és teljes legyen, az ifjúságnak azt ki kell terjesztenie a falu felé is. Elsőrendű figyelemmel kell foglalkoznia a faluval, a falusi élettel, hogy a magyar életnek mindenkori őseréjű forrásával tisztában lévén, azt értékelni és felhasználni tudja.

*

Hídat verünk, amely a megértés, megismerés és haladó tudás partjaira visz. A Ma céltalan zürzavarában felharsan a munka ütemes, egészséges hangja. Feszül az izom, lendül a kar: készül a hid! Felhívunk a közreműködésre mindenkit, aki a munkát szereti és szíven viseli a fiatalok sorsát.